

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) (New – CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Applied Statistics in Physical Education and Sports

Day and Date : Wednesday, 30-11-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N. B. :** 1) **All questions are compulsory.**
2) **Candidates who indent to write answer in Marathi are advised to read the questions in English.**
3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book Page No. 3. Each question carries one mark.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) Statistics word from _____
a) Latin b) Greek c) Arabian d) Japan
- 2) Sigma is the word from _____ Language.
a) Japan b) India c) Greek d) Latin
- 3) The formula for calculating Mean is _____
a) $\sum d^2$ b) $\frac{\sum x}{N}$ c) $\sum fd^2$ d) $\sum xy$
- 4) Sigma scale is called _____
a) Percentile b) 6 point c) Q. D. d) S.D.
- 5) The relationship between two variable is called _____
a) Q. D. b) S. D. c) Correlation d) Mean
- 6) 7 points scale is called _____
a) 'T' scale b) Hull scale c) Sigma scale d) 'Z' scale
- 7) The formula $S.D. \times 0.6745$ related to _____
a) Standard Error b) S. D.
c) Q. D. d) Mean
- 8) One of the Graphical representation is _____
a) Mode b) Histogram c) Errors d) S. D.
- 9) One of the measures of variability is
a) Mean b) Mode c) Q. D. d) Median
- 10) The score which appear most frequently is called _____
a) Median b) Percentile c) Mode d) S. D.

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. खालील बहुपर्यायी प्रश्नातील योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) संख्याशास्त्र हा शब्द _____ भाषेतील आहे.
अ) लॅटीन ब) ग्रीक क) अरेबियन ड) जपानी
- २) सिग्मा हा शब्द _____ भाषेतला आहे.
अ) जपानी ब) भारतीय क) ग्रीक ड) लॅटीन
- ३) _____ हे मध्यमानाचे सूत्र आहे.
अ) $\sum d^2$ ब) $\frac{\sum x}{N}$ क) $\sum fd^2$ ड) $\sum xy$
- ४) सिग्मा स्केलला _____ असे म्हणतात.
अ) शततमक ब) ६ पॉईंट
क) चतुर्थक विचलन ड) प्रमाण विचलन
- ५) दोन चलांमधील संबंधाला _____ असे म्हणतात.
अ) चतुर्थक विचलन ब) प्रमाण विचलन
क) सहसंबंध ड) मध्यमान
- ६) ७ पॉईंट स्केल ला _____ म्हणतात.
अ) 'T' परिक्षिका ब) हल स्केल क) सिग्मा स्केल ड) 'Z' स्केल
- ७) S.D. $\times 0.6745$ या सूत्राचा संबंध _____ आहे.
अ) स्टॅंडर्ड एर ब) प्रमाण विचलन
क) चतुर्थक विचलन ड) मध्यमान
- ८) _____ हा आलोखाचा एक प्रकार आहे.
अ) बहुलक ब) हिस्टोग्राम क) त्रुटी ड) प्रमाण विचलन
- ९) _____ हा विचलनशीलता मापनाचा एक प्रकार आहे.
अ) मध्यमान ब) बहुलक
क) चतुर्थक विचलन ड) मध्यगा
- १०) वारंवार येणाऱ्या प्रप्तांकाला _____ म्हणतात.
अ) मध्यगा ब) शततमक क) बहुलक ड) प्रमाण विचलन

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) (New – CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Applied Statistics in Physical Education and Sports

Day and Date : Wednesday, 30-11-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

- N. B. :** 1) *All questions are compulsory.*
2) *Candidates who indent to write answer in Marathi are advised to read the questions in English.*

2. Answer the following question (**any one**) : 15

Calculate the Mean and Median for the following Table.

C. I.	f
95-99	3
90-94	2
85-89	5
80-84	7
75-79	9
70-74	8
65-69	4
60-64	6
55-59	3
50-54	1
45-49	2
<hr/>	
N = 50	

OR

Calculate standard deviation for the above table.

3. Calculate quartile deviation for the above table (Q. No. 2). 15

OR

Calculate 60% and 70% value for the above table (Q. No. 2).

4. The Mean score of shot put throw is 7.50 meters and standard deviation is 0.75 meter construct the sigma scale for the following points. 15

Points	Performance Meter
100	—
90	—
80	—
70	—
60	—
50	—
40	—
30	—
20	—
10	—
0	—

OR

For the above points construct Hull Scale Performance.

5. Answer in brief **any three** :

15

- Important of statistics
- Measures of central tendency
- Histogram
- Correlation.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) :

१५

खालील दिलेल्या तक्त्यांमधील माहितीवरून मध्यमान व मध्यगा काढा.

वर्गांतर	वारंवारीता
९५-९९	३
९०-९४	२
८५-८९	५
८०-८४	७
७५-७९	९
७०-७४	८
६५-६९	४
६०-६४	६
५५-५९	३
५०-५४	१
४५-४९	२

$$\underline{\underline{N = ५०}}$$

किंवा

वरील सारणीवरून प्रमाण विचलन (S. D.) काढा.

३. वरील सारणीवरून चतुर्थक विचलन (Q. D.) काढा (प्र. २ रा ची सारणी).

१५

किंवा

वरील सारणीवरून ६०% आणि ७०% ची किंमत काढा. (प्र. २ रा ची सारणी).

४. गोळाफेक कसोटीचे मध्यमान ७.५० मी. आहे व प्रमाण विचलन ०.७५ मी. आहे. या माहितीवरून खालील पॉईंट प्रमाणे सिग्मा स्केल तयार करा.

१५

पॉईंट	कार्यमान (मीटर)
१००	—
९०	—
८०	—
७०	—
६०	—
५०	—
४०	—
३०	—
२०	—
१०	—
०	—

किंवा

वरील पॉईंटनुसार हल स्केल कार्यमान काढा.

५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) :

१५

- संख्याशास्त्राचे महत्त्व
- केंद्रीय प्रवृत्तीची परिमाणे
- हिस्टोग्राम
- सहसंबंध

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Semester – II) (New) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Sports Biomechanics and Kinesiology

Day and Date : Friday, 2-12-2016

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions :** i) Q.No. 1 is **compulsory**. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.
ii) **All** questions are **compulsory**.
iii) The candidates should read the original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives :

10

- i) Biceps is an example of
 - a) abductor muscle
 - b) flexor muscle
 - c) adductor muscle
 - d) none of these
- ii) Newton's first law of motion is
 - a) Law of Force
 - b) Law of Acceleration
 - c) Law of Inertia
 - d) None of these
- iii) Rectus femoris is located in
 - a) Shoulder
 - b) Thigh
 - c) Wrist
 - d) Neck
- iv) Horizontal flexion is the action takes place in
 - a) Shoulder joint
 - b) Wrist joint
 - c) Knee joint
 - d) Ankle joint
- v) The type of Triceps muscle is
 - a) posterior
 - b) anterior
 - c) a and b
 - d) none of above
- vi) Motion is straight line from one point directly to another is called
 - a) Angular motion
 - b) General motion
 - c) Linear motion
 - d) Complex motion
- vii) The movement of Deltoid muscle is through _____ joint.
 - a) Knee
 - b) Shoulder
 - c) Wrist
 - d) Hip
- viii) Newton's third law of motion is known as
 - a) Law of action reaction
 - b) Law of acceleration
 - c) Law of inertia
 - d) Law of gravitation

- ix) _____ makes movement in Ankle joint.
a) Biceps	b) Gastrocnemius
c) Triceps	d) Pectoralis major
- x) _____ muscle makes movement in shoulder joint.
a) Abdominis	b) Gastrocnemius
c) Hamstring	d) Deltoid

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा

10

- i) बायसेप्स हा _____ हालचाल करणारा स्नायू आहे .
अ) अब्दक्टर स्नायू	ब) फ्लेक्सर स्नायू
क) अडक्टर स्नायू	ड) यापैकी नाही
- ii) न्यूटनचा गतिविषयक पहिला नियम _____ आहे.
अ) बलाचा नियम	ब) गतीवृद्धीचा नियम
क) जडत्वाचा नियम	ड) यापैकी नाही
- iii) रेक्टस फेमोरिस हा स्नायू _____ ठिकाणी आहे.
अ) खांदा	ब) मांडी	क) मनगट	ड) मान
- iv) हॉरीझॉन्टल फ्लेक्शन हि हालचाल _____ सांध्यात घडते.
अ) खांद्याचा सांधा	ब) मनगट सांधा
क) गुडघ्याचा सांधा	ड) घोट्या सांधा
- v) ट्रायसेप्स स्नायूचा _____ हा प्रकार आहे.
अ) पोस्टेरिअर	ब) अँटेरिअर
क) अ आणि ब	ड) वरीलपैकी नाही
- vi) एका बिंदूपासून दुसऱ्या बिंदूपर्यंत सरळ रेषेत होणाऱ्या गतीस _____ म्हटले जाते.
अ) कोनीय गती	ब) सामान्य गती	क) रेखीय गती	ड) गुंतागुतीची गती
- vii) डेल्टाईड स्नायूमुळे _____ सांध्याची हालचाल होते.
अ) गुडघा	ब) खांदा	क) मनगट	ड) कटिबंध
- viii) न्यूटनच्या गतिविषयक तिसऱ्या नियमाला _____ म्हणतात.
अ) क्रिया प्रतिक्रिया नियम	ब) गतीवृद्धीचा नियम
क) जडत्वाचा नियम	ड) गुरुत्वकर्षणाचा नियम
- ix) _____ स्नायू घोट्याच्या सांध्यात हालचाल घडवून आणतो.
अ) बायसेप्स	ब) गॅस्ट्रोनिमियस	क) ट्रायसेप्स	ड) पेक्टोरॅलिस मेजर
- x) _____ हा स्नायू खांद्याच्या सांध्यात हालचाल घडवून आणतो.
अ) अब्दामिनिस	ब) गॅस्ट्रोनिमिअस	क) हॅमस्ट्रिंग	ड) डेल्टाईड

**M.P.Ed. (Semester – II) (New) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Sports Biomechanics and Kinesiology**

Day and Date : Friday, 2-12-2016

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

Instructions : i) **All questions are compulsory.**
ii) **The candidates should read the original questions in English.**

2. Answer the following questions. (**any one**). **15**
 - i) Define Kinesiology and explain the role and scope of kinesiology in physical education and sports.
 - ii) Explain the origin, Insertion and actions of Biceps muscle in shoulder joint.
3. Answer the following questions (**any one**). **15**
 - i) Define force and explain their application to games and sports.
 - ii) Write the types of lever and explain their application to games and sports.
4. Answer the following questions (**any one**). **15**
 - i) Define analysis of movement and explain the types of analysis.
 - ii) Write a meaning of motion and explain the types of motion with suitable examples.
5. Answer the following questions in brief (**any three**). **15**
 - i) Projectile
 - ii) Air resistance
 - iii) Friction
 - iv) Pectoralis major and minor

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक). **15**
 - i) शरीरगतीशास्त्राची व्याख्या करा. शारीरिक शिक्षण व क्रीडायात शरीरगतीशास्त्राची भूमिका आणि व्याप्ती काय स्पष्ट करा.
 - ii) खांद्याच्या सांध्यातील बायसेप्स स्नायूचे मूळस्थान, अंत्यस्थान व हालचाल स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक). **15**
 - i) बल म्हणजे काय ते सांगून बलाचे खेल आणि क्रीडेमध्ये उपयोग स्पष्ट करा.
 - ii) तरफेचे प्रकार सांगा आणि तरफेचा खेल व क्रीडेतील उपयोग स्पष्ट करा.

4. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही **एक**). **15**
- i) हालचालीचे पृथक्करण म्हणजे काय सांगा आणि हालचालीच्या पृथक्करणाचे प्रकार स्पष्ट करा.
- ii) गतीचा अर्थ लिहा आणि गतीचे प्रकार उदाहरणासह स्पष्ट करा.
5. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा (कोणतेही **तीन**). **15**
- i) प्रक्षेपण
- ii) हवेचा प्रतिरोध
- iii) धर्षण
- iv) पेक्टोरॅलिस मेजर आणि मायनर
-

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (New CBCS)
Athletic Care and Rehabilitation (Paper – III)

Day and Date : Monday, 5-12-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions :** 1) **All questions are compulsory.**
2) *Candidate who indent to write answer in **Marathi** are advised to read the questions in **English**.*
3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) One of the value of good posture is
a) Rest b) Diet c) Alchohol d) Doping
- 2) _____ makes proper relaxation.
a) Alchohol b) Cold c) Massage d) Diet
- 3) One of the deviations in postural defect is
a) Exercise b) Rest c) Hot d) Lordosis
- 4) Round shoulder is related to
a) Postural defect b) Spine c) Passive d) Massage
- 5) One of the stroking manipulation is
a) Lordosis b) Posture c) Efflurage d) Doping
- 6) One of the treatment of sports injury is
a) Short wave therapy b) Exercise c) Alchohol d) Doping
- 7) One the electrotherapy is
a) Bandage b) Infrared c) Cold d) Hot
- 8) One of the fracture is
a) Compound b) Lordosis c) Massage d) Strapping
- 9) Cold and hot treatment is related to
a) Electrotherapy b) Hydrotherapy c) Posture d) Massage
- 10) One of the sports injury is
a) Sprain b) Pain c) Flat foot d) Lordosis

Seat No.	
-------------	--

**M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (New CBCS)
Athletic Care and Rehabilitation (Paper – III)**

Day and Date : Monday, 5-12-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) *Candidate who indent to write answer in **Marathi** are advised to read the questions in **English**.*

2. Define corrective Physical Education and explain the objectives of corrective Physical Education. **15**

OR

What do you mean by posture and explain the causes of bad posture ?

3. Explain the massage as an aid for relaxation. **15**

OR

Explain the various stroking massage manipulation.

4. Explain the active and passive exercise for rehabilitation. **15**

OR

Explain the causes of Knock-Knee and suggest treatment and exercise as corrective measures.

5. Write **any three** in brief. **15**

- Psychological effect of massage.
- Short wave diatherapy.
- Cold and heat.
- Values of good posture.

मराठी रूपांतर

२. उपचारात्मक शारीरिक शिक्षण म्हणजे काय ? त्याची उद्दीष्ट्ये स्पष्ट करा. १५
- किंवा
- शरीरधारणा म्हणजे काय ? अयोग्य शरीरधारणेची कारणे स्पष्ट करा.
३. शीथिलीकरणासाठी मसाजाचा उपयोग कसा होतो ते स्पष्ट करा. १५
- किंवा
- स्ट्रोकींग मसाजाचे प्रकार स्पष्ट करा.
४. पूनर्वशनासाठी उपयुक्त पॅस्सीव्ह व ॲक्टिव्ह व्यायाम प्रकार स्पष्ट करा. १५
- किंवा
- ‘नॉक - नी’ ची कारणे सांगून त्यावरील उपाय योजनेसाठी ची उपचार पद्धती व व्यायाम सूचवा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- १) मसाजाचे मानसशास्त्रीय परिणाम
 - २) शॉर्टवेव्ह थेरपी
 - ३) थंड व उष्ण उपचार पद्धती
 - ४) योग्य शरीरधारणेची मूल्ये.
-

SLR-DB – 4

Seat No.	
----------	--

**M.P.Ed. – I (Semester – II) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (New) (CBCS) (Paper – IV)
Sports Journalism and Massmedia**

Day and Date : Wednesday, 7-12-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions:** 1) **All questions are compulsory.**
2) **Candidate** who indent to write answer in **Marathi** should read **English** question.
3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives :

10

- 1) A sports _____ in published every alternative week (fifteen days).
a) Sports week b) Sports star c) Hindu d) Quiz corner
- 2) One of the weakly sports magazine published in India is _____
a) Jump ball b) Journals c) Sports star d) The Hindu
- 3) One of the Indian traditional game is _____
a) Judo b) Boxing c) Kho Kho d) Tennis
- 4) One of the massmedia is _____
a) Ethics b) Editing c) News d) Book
- 5) Running commentary is related to _____
a) Books b) Laptop c) Mass media d) News paper
- 6) Giving information during the competition is called _____
a) Commentary b) Speech c) Photo d) Editing
- 7) Sports ethics sports manship require _____
a) Angry b) Discipline c) Fighting d) easy going
- 8) Face to face asking question is called _____
a) Report b) Interview c) verification d) Observation

P.T.O.

- 9) One of the ethics in sportman is _____
 a) Angry b) Fighting c) Easy d) Discipline
- 10) T.V. commentary is related to _____
 a) Bulletin b) Journal c) Editing d) Mass media

मराठी रूपांतर

1. अचूक पर्याय निवडा :

10

- 1) _____ हे दर पंधरा दिवसांनी प्रकाशित होते.
 अ) स्पोर्ट्स वीक ब) स्पोर्ट्स स्टार क) हिंदु ड) क्विझ कॉर्नर
- 2) _____ हे भारतात प्रकाशित होणारे एक क्रीडा साप्ताहिक आहे.
 अ) जंप बॉल ब) जर्नल क) स्पोर्ट्स स्टार ड) हिंदु
- 3) _____ हा एक-भारतीय पारंपारिक खेळ आहे.
 अ) ज्युदो ब) मुष्टीयुद्ध क) खो खो ड) टेनिस
- 4) _____ हा एक मास मिडिया चा प्रकार आहे.
 अ) नीतिमुल्ये ब) संकलन क) बातम्या ड) पुस्तके
- 5) खेळाचे धावते वर्णन समालोचन _____ निगडित आहे.
 अ) पुस्तक ब) लॅपटॉप क) मास मिडिया ड) वर्तमान पत्र
- 6) स्पर्धा चालू असताना केल्या जाणाऱ्या विवरणाला _____ म्हणतात.
 अ) समालोचन (कॉमेंट्री) ब) भाषण
 क) छायाचित्रण ड) संकलन
- 7) खिलाडुवृत्ती क्रिडा नितीमुल्यासाठी _____ आवश्यकता असते.
 अ) रागीटपणा ब) शिस्तीची क) भांडणाची ड) सहजप्रवृत्ती
- 8) समोरासमोर प्रश्न विचारून माहिती मिलविण्याच्या साधनाला _____ म्हणतात.
 अ) अहवाल ब) मुलाकात क) तपासणी ड) निरीक्षण
- 9) _____ हे खेळाडुंच्या अंगी असणारे एक नितीमुल्य आहे.
 अ) राग ब) भांडण क) सहजप्रवृत्ती ड) शिस्त
- 10) टीव्ही वर केल्या जाणाऱ्या कॉमेंट्रीचा संबंध _____ शी आहे.
 अ) बुलेटिन ब) जर्नल क) संकलन ड) मासमीडिया

Seat No.	
-------------	--

**M.P.Ed. – I (Semester – II) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (New) (CBCS) (Paper – IV)
Sports Journalism and Massmedia**

Day and Date : Wednesday, 7-12-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) **Candidate** who indent to write answer in **Marathi** should read **English** question.

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Define sports journalism and explain sports ethics and sportsmanship.
 - 2) Give briefly review of Olympic games and Asian games.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain the interview with players and coaches and it's usefulness.
 - 2) List the various mass media in journalism and explain any one.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Give the report of an annual sportmeet for publishing in the newspaper.
 - 2) Explain the role of sports journalism in physical education.
5. Write the following answer in brief (**any three**) : **15**
- 1) Sports photography.
 - 2) Evaluation of reported news
 - 3) Editing
 - 4) Organisation of press meet.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **15**
- 1) क्रीडा पत्रकारीतेची व्याख्या सांगून क्रीडेतील नीतिमुल्ये व खिलाडुवृत्ती या संकल्पना स्पष्ट करा.
 - 2) ऑलम्पिक क्रीडा स्पर्धी व अशियाई क्रीडा स्पर्धांचा थोडक्यात मागोवा द्या.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **15**
- 1) खेळाडु व क्रीडा प्रशिक्षकांची मुलाखात पद्धत स्पष्ट करा ? व त्याचा उपयोग स्पष्ट करा.
 - 2) मास मीडिया मधील पत्रकारीतेची विविध प्रकारांची यादी करा व कोणतेही एक प्रकार स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **15**
- 1) वर्तमानपत्रामध्ये प्रकाशीत करण्यासाठी वार्षिक क्रीडा स्पर्धेचा अहवाल स्पष्ट करा.
 - 2) क्रीडा पत्रकारीतेची शारीरिक शिक्षणातील भूमिका स्पष्ट करा.
5. खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या : **15**
- 1) क्रीडा छायाचित्रण
 - 2) प्रकाशीत बातम्यांचे मुल्यमापन
 - 3) संकलन
 - 4) पत्रकार परिषदेचे आयोजन.
-

Seat No.	
----------	--

**M.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
(Paper – IV) (New)**

Sports Management and Curriculum Design in Physical Education

Day and Date : Wednesday, 7-12-2016

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- N.B. :** i) **All questions are compulsory.**
ii) **The candidates should read the original question in English.**
iii) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative : **10**
- i) Dictionaries are the source of _____ material.
a) Principle b) Curriculum c) Magazines d) None of these
 - ii) Integration is the principle of _____ construction.
a) Curriculum b) Management c) Organization d) None of these
 - iii) Community centred is the principle of _____ construction.
a) Text book b) Curriculum c) Magazine d) Journal
 - iv) The following _____ management is related to Physical education.
a) sports management b) personal management
c) a) and b) d) none of these
 - v) Journal is the _____ of curriculum material.
a) method b) objective c) source d) management
 - vi) Management guidelines are useful for
a) school sports program b) college sports program
c) Sports program d) all above
 - vii) Magazine is the source of _____ material.
a) curriculum b) content c) a) and b) d) none of these
 - viii) Sports equipment management guidelines are useful for
a) checking b) issuing c) care d) all above

P.T.O.

- ix) Sports management is related to
 a) personal recruitment b) selection
 c) a) and b) d) none of these
- x) The approach of curriculum is related to
 a) subject centred b) learner centred
 c) community centred d) all above

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- i) शब्दकोश स्रोत हे _____ चे साहित्य आहे.
 अ) तत्व ब) अभ्यासक्रम क) मासिक ड) यापैकी नाही
- ii) एकात्मता हे _____ चे तत्व आहे.
 अ) अभ्यासक्रम ब) व्यवस्थापन क) संघटन ड) यापैकी नाही
- iii) समाजकेंद्रित हे _____ रचनेचे तत्व आहे.
 अ) पाठ्यपुस्तक ब) अभ्यासक्रम क) मासिक ड) नियतकालिन
- iv) शारीरिक शिक्षणाशी संबंधित खालीलपैकी _____ व्यवस्थापन आहे.
 अ) क्रीडा व्यवस्थापन ब) वैयक्तिक व्यवस्थापन
 क) अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही
- v) नियतकालिक हे अभ्यासक्रम साहित्याचे _____ आहे.
 अ) पद्धत ब) उद्दिष्ट क) स्रोत ड) व्यवस्थापन
- vi) व्यवस्थापनाची मार्गदर्शक तत्वे _____ साठी उपयुक्त आहेत.
 अ) शालेय क्रीडा उपक्रम ब) महाविद्यालय क्रीडा उपक्रम
 क) क्रीडा उपक्रम ड) वरील सर्व
- vii) मासिके स्रोत हे _____ चे साहित्य आहे.
 अ) अभ्यासक्रम ब) आशय क) अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही
- viii) क्रीडा साहित्य व्यवस्थापन मार्गदर्शक तत्वे _____ उपयुक्त आहेत.
 अ) तपासणी ब) देवघेव क) निगा ड) वरील सर्व
- ix) क्रीडा व्यवस्थापन _____ शी संबंधित आहे.
 अ) वैयक्तिक भरती ब) निवड क) अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही
- x) अभ्यासक्रम उपागम _____ शी संबंधित आहे.
 अ) विषयकेंद्रित ब) अध्ययनार्थी केंद्रित
 क) समाज केंद्रित ड) वरील सर्व

Seat No.	
----------	--

**M.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
(Paper – IV) (New)**

Sports Management and Curriculum Design in Physical Education

Day and Date : Wednesday, 7-12-2016

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

N.B. : i) **All questions are compulsory.**

ii) **The candidates should read the original question in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) State the sources of physical education curriculum materials.
 - ii) Explain the methods of physical education curriculum evaluation.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Explain the importance of program development for National sports day.
 - ii) How will you maintain public relations through various sports tournament program ?
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) How will you do sports equipment room management ?
 - ii) Write the definition of sports management. State the importance of management in sports field.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- i) Magazines.
 - ii) Journals.
 - iii) Objectives of curriculum research.
 - iv) Dictionaries.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **15**
- शारीरिक शिक्षण अभ्यासक्रम साहित्याचे स्रोत विशद करा.
 - शारीरिक शिक्षण अभ्यासक्रमाच्या मूल्यमापन पद्धती स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **15**
- राष्ट्रीय क्रीडा दिन कार्यक्रम विकासाचे महत्व स्पष्ट करा.
 - विविध क्रीडा स्पर्धा कार्यक्रमातून सामाजिक संबंध कसे राखाल ?
4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **15**
- क्रीडा साहित्य खोलीचे व्यवस्थापन तुम्ही कसे कराल ?
 - क्रीडा व्यवस्थापनाची व्याख्या लिहा आणि क्रीडा क्षेत्रात व्यवस्थापनाचे महत्व विशद करा.
5. खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा (कोणतेही तीन) : **15**
- मासिके.
 - नियतकालिके.
 - अभ्यासक्रम संशोधनाची उद्दिष्टे.
 - शब्दकोश.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. – II (Semester – III) (New CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Scientific Principles of Sports Training

Day and Date : Tuesday, 29-11-2016
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions :**
- 1) **All questions are compulsory.**
 - 2) **Question No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**
 - 3) **Candidate who intend to write answer in Marathi are advised to read English.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) 'Fortlek Training' is used best to develop
 - a) Flexibility
 - b) Strength
 - c) Endurance
 - d) Neuromuscular coordination
- 2) Aerobic fitness is best achieved through
 - a) Swimming
 - b) Circuit training
 - c) Short sprints
 - d) Long distance running
- 3) 'Microcycle' involves training of
 - a) One week
 - b) 6-8 weeks
 - c) 8-10 weeks
 - d) 1-2 weeks
- 4) Leg strength can be best improved by
 - a) High jump
 - b) Depth jumps
 - c) Push ups
 - d) Chin ups
- 5) Circuit training invented by
 - a) Morgan and Adamson
 - b) Aristotle
 - c) Herbert Spencer
 - d) C. A. Bucher
- 6) 'Speed play' is also known as
 - a) Weight training
 - b) Pressure training
 - c) Fortlek training
 - d) Interval training
- 7) Interval training is good for
 - a) Off season
 - b) Mid season
 - c) Competition period
 - d) None of the above
- 8) Duration of 'macro cycle' is
 - a) 1 year plus
 - b) 2 months
 - c) 2 weeks
 - d) 4 days
- 9) An efficient coach is he who
 - a) Tells
 - b) Tells and demonstrates
 - c) Tells demonstrates and explain
 - d) Tells, demonstrates, explain and inspires
- 10) In selecting talent, the most important factor to be considered is
 - a) Training state
 - b) Health
 - c) Interest and attitude
 - d) All of the above

P.T.O.

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. – II (Semester – III) (New CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Scientific Principles of Sports Training

Day and Date : Tuesday, 29-11-2016

Marks : 60

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) **Candidate who intend to write answer in Marathi are advised to read English.**

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Define sports training. Explain principles of sports training.
 - 2) Define load. Explain causes of overload.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) List the components of physical fitness. Explain in detail methods to improve strength.
 - 2) Define physical fitness. Explain in detail methods to develop speed.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Define flexibility. Explain method to improve the flexibility.
 - 2) Endurance meaning. Explain method to improve endurance.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- 1) Training plan
 - 2) Periodization
 - 3) Doping
 - 4) Fortlek method

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही **एक**) : **15**
- 1) क्रीडा प्रशिक्षण व्याख्या लिहा. क्रीडा प्रशिक्षणाची तत्वे सविस्तर स्पष्ट करा.
 - 2) प्रशिक्षण भार व्याख्या लिहा. अतिभार कारणे सविस्तर स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही **एक**) : **15**
- 1) शारीरिक क्षमतेच्या घटकांची यादी करा. ताकद वाढविण्याच्या प्रशिक्षण पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा.
 - 2) शारीरिक क्षमतेची व्याख्या लिहा. गति वाढविण्यासाठीच्या प्रशिक्षण पद्धती सविस्तर स्पष्टीकरण करा.

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) लवचिकता म्हणजे काय ? लवचिकता वाढविण्याच्या प्रशिक्षण पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा.
 - 2) दमदारपणा व्याख्या लिहा. दमदारपणा वाढविण्याच्या प्रशिक्षण पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : 15
- 1) प्रशिक्षण योजना
 - 2) काळ नियोजन
 - 3) डोपिंग
 - 4) फर्टिलेक पद्धती
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Semester – III) (New CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Sports Medicine

Day and Date : Thursday, 1-12-2016
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions :**
- 1) **All questions are compulsory.**
 - 2) **Question No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**
 - 3) **The Candidate should read the original question in English.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) Sports medicine deals with
 - a) Prevention and treatment of injuries and caring
 - b) Athletic nutrition and diet allotment
 - c) Handicapped athletes
 - d) All the above
- 2) Importance of sports medicine deals with
 - a) Talent identification and evaluation of physical education programme
 - b) Providing sound principles for sports training
 - c) Provides knowledge about doping
 - d) All of these
- 3) Therapeutic exercise is related to
 - a) Different physical exercise
 - b) Diatherapy
 - c) Hydrotherapy
 - d) Ultrasound
- 4) Goals of therapeutic exercise are to
 - a) Mobilize the joint
 - b) Improve coordination
 - c) Reduce the rigidity of muscle and tendons
 - d) All of these
- 5) There is most coordination activity in the following skill
 - a) Jumping jack
 - b) Converting a free throw in basket ball
 - c) 100 m running
 - d) Threading a needle
- 6) _____ part of the brain is concerned with coordination.
 - a) Cerebrum
 - b) Cerebellum
 - c) Spinal cord
 - d) Ganglion
- 7) The following activity has static balance
 - a) Aeroplane balance
 - b) Dribbling towards the basket
 - c) Clearing the hurdle
 - d) Raiding in Kabaddi
- 8) 'Bench press' exercise improve the _____ of the player.
 - a) Flexibility
 - b) Agility
 - c) Strength
 - d) Endurance
- 9) _____ refer to a frozen shoulder athlete.
 - a) Agility exercise
 - b) Strength development exercise
 - c) Flexibility exercise
 - d) Endurance exercise
- 10) The order of giving exercises to the affected muscle is
 - a) Passive, assisted, active, resisted and dynamic
 - b) Passive, active, resisted and dynamic
 - c) Passive, active and dynamic
 - d) Passive and dynamic

मराठी रूपांतर

१. खालील योग्य पर्याय निवडा :

10

- १) क्रीडा वैद्यकशास्त्र _____ शी संबंधित आहे.
 अ) जखमा आणि काळजी यावर प्रतिबंध उपचार ब) खेळाडू पोषण आणि आहार
 क) अपंग खेळाडू ड) वरील सर्व
- २) क्रीडा वैद्यकशास्त्राचे महत्व _____ शी संबंधित आहे.
 अ) बुद्धि, कौशल्य ओळखा आणि शारीरिक शिक्षण कार्यक्रमाचे मूल्यमापन
 ब) क्रीडा प्रशिक्षणाची तत्वे पुरवणे
 क) डोपिंग विषयी माहिती पुरवणे
 ड) वरील सर्व
- ३) थेरेपेटीक व्यायाम _____ शी संबंधित आहे.
 अ) विविध शारीरिक व्यायाम ब) डायथेरपी
 क) हायड्रोथेरपी ड) अल्ट्रा सावुंड
- ४) थेरेपेटीक व्यायामाचे ध्येये _____ आहे.
 अ) सांध्याचे हालचाल ब) समन्वय सुधारणे
 क) स्नायूंची ताठरता कमी करणे ड) वरील सर्व
- ५) _____ ही कौशल्यात अधिक समन्वय कृती आहे.
 अ) जंपिंग जॅक ब) फ्रीथ्रोचे बास्केटबॉल मध्ये रूपांतर
 क) १०० मीटर धावणे ड) जुडी दोरी
- ६) _____ हे समन्वयाशी संबंधित मेंदूचा भाग आहे.
 अ) सेरेब्रम ब) सेरेबेलम क) स्पयनल कॉर्ड ड) गॅंगलियन
- ७) _____ कृती स्थिर समतोल कृती आहे.
 अ) एरोप्लेन बॅलन्स ब) बास्केट करण्यासाठीचे ड्रीबलींग
 क) हर्डल पार करणे ड) कबड्डी मधील चठाई
- ८) बेंच प्रेस व्यायाम खेळाडूचे _____ सुधारते.
 अ) लवचिकता ब) दिशामुखता क) ताकत ड) दमदारपणा
- ९) फ्रोजन शोल्डर अॅथलेट _____ व्यायामाशी संबंधित आहे.
 अ) दिशामुखता व्यायाम ब) ताकत विकसन व्यायाम
 क) लवचिकता व्यायाम ड) दमदारपणा व्यायाम
- १०) जखमी स्नायूच्या व्यायामाचा क्रम _____ आहे.
 अ) निष्क्रिय, मदत, क्रियाशील, प्रतिकार आणि गतिमान
 ब) निष्क्रिय, क्रियाशील, प्रतिकार, गतिमान
 क) निष्क्रिय, क्रियाशील, गतिमान
 ड) निष्क्रिय, गतिमान

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Semester – III) (New CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Sports Medicine

Day and Date : Thursday, 1-12-2016

Marks : 60

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **The Candidate should read the original question in English.**

2. Answer the following question (**any one**) : 15
1) Explain importance of sports medicine.
2) Explain in detail Balance training exercise.
3. Answer the following question (**any one**) : 15
1) Explain in detail Isometric exercise with suitable examples.
2) Explain in detail Breathing exercise with suitable examples.
4. Answer the following question (**any one**) : 15
1) Explain in detail rehabilitation in sports.
2) Explain in detail Stretching exercise with examples.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : 15
1) Free hand exercise
2) Rib fracture
3) Knee and Ankle injuries
4) Dislocation

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नाची उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : १५
१) क्रीडा वैद्यकशास्त्राचे महत्व स्पष्ट करा.
२) संतुलीत प्रशिक्षण व्यायाम स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नाची उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : १५
१) ऐसोमेट्रिक व्यायाम उदाहरणासह स्पष्ट करा.
२) श्वसनाचे व्यायाम उदाहरणासह स्पष्ट करा.

४. खालील प्रश्नाची उत्तर लिहा (कोणतेही एक) :

१५

- १) क्रीडेलील पूर्ववसन सविस्तर स्पष्ट करा.
- २) स्ट्रेचिंग (ताणण्याचे) व्यायाम प्रकार उदाहरणासह स्पष्ट करा.

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) :

१५

- १) फ्रीहॅण्ड व्यायाम
 - २) फासक्यांचे अस्थि भंग
 - ३) गुडघा आणि घोट्याच्या दुखापती
 - ४) सांधा निखळणे
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Semester – III) (New) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Health Education and Sports Nutrition

Day and Date : Saturday, 3-12-2016
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N. B. :** I) **All questions are compulsory.**
II) **The candidates should read the original questions in English.**
III) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- i) The useful way for environmental sanitation in school is _____
a) Collect the waste material b) Provide pure water
c) Clean the class d) Above all
- ii) Skin disease is caused due to _____
a) Vitamin – A b) Vitamin – C c) Vitamin – B d) Vitamin – D
- iii) Health problem in India is _____
a) Malnutrition b) Obesity
c) Explosive population d) Above all
- iv) Health services include _____
a) Nails b) Eyes c) Skin d) Above all
- v) The disease due to tobacco is _____
a) Cholera b) Cancer c) Malaria d) T.B.
- vi) First aid is related to the aspect of _____
a) Pollution b) Nutrition c) Health service d) None of these
- vii) Health record is due through _____ at school level.
a) Weight b) Height c) Skin d) Above all
- viii) The useful tool for first aid and emergency care is _____
a) Cotton b) Iodine c) Benzoin d) Above all
- ix) Govt. provides _____ as a diet service at school level.
a) Mid-day meal b) School nutritional diet
c) Nutritional service d) Above all
- x) The food resource is _____
a) River b) Sea c) Plants d) Pond

P.T.O.

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Semester – III) (New) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Health Education and Sports Nutrition

Day and Date : Saturday, 3-12-2016

Marks : 60

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

- N. B. :** I) **All questions are compulsory.**
II) **The candidates should read the original questions in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain the aims and objectives of Health Education.
 - II) Write in detail the health problems in India.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) 'Obesity is a health problem' – Explain the statement.
 - II) Suggest remedies for social environmental sanitation.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain the objectives of school health service.
 - II) State the role of health education at school level.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- i) Effect of Alcohol on Health
 - ii) Management of stress
 - iii) Nutrition guidelines
 - iv) Dental Hygiene.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- I) आरोग्य शिक्षणाची ध्येय आणि उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
 - II) भारतातील आरोग्य विषयक समस्या सविस्तर लिहा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- I) 'स्थूलपणा ही एक आरोग्य समस्या आहे' - हे विधान स्पष्ट करा.
 - II) सामाजिक पर्यावरण स्वच्छतेसाठी उपाय सुचवा.
4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- I) शालेय आरोग्य सेवेची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
 - II) शालेय स्तरावर आरोग्य शिक्षणाची भूमिका स्पष्ट करा.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : 15
- i) आरोग्यावर अल्कोहोलचा होणारा परिणाम
 - ii) ताणाचे व्यवस्थापन
 - iii) पोषण विषयक मार्गदर्शिका
 - iv) दाताचे स्वास्थ्य.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Semester – III) (New-CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
1) Sports Engineering (Elective)

Day and Date : Tuesday, 6-12-2016
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) The candidates should read original question in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative : **10**
- 1) Acceleration is the
 - a) Rate of change of movement
 - b) Rate of change of velocity
 - c) Friction
 - d) None of these
 - 2) Motion is straight line from one point directly to another is called
 - a) Complex motion
 - b) General motion
 - c) Angular motion
 - d) Linear motion
 - 3) _____ has classified the posture into three types.
 - a) Newtons
 - b) Sheldon
 - c) Nush
 - d) None of these
 - 4) Newton first law of motion is
 - a) Law of friction
 - b) Law of action and reaction
 - c) Law of force
 - d) Law of Inertia
 - 5) In lever of the _____ fulcrum is in middle.
 - a) Third order
 - b) Fourth order
 - c) First order
 - d) Second order
 - 6) A rigid rod that turns around fixed support is called as
 - a) Force
 - b) Projection
 - c) Motion
 - d) Lever
 - 7) Newtons second law of motion is called as
 - a) Law of interaction
 - b) Law of inertia
 - c) Law of acceleration
 - d) Law of gravity
 - 8) A lever of the _____ order has the fulcrum on one side the force is applied in between of the load is on the other side.
 - a) First
 - b) Second
 - c) Third
 - d) Fourth
 - 9) Biomechanics is bound to act in perfect conformity with
 - a) The psychological laws
 - b) The biological laws
 - c) The mechanical laws
 - d) All of these
 - 10) There are _____ kinds of lever according to the position of the applied force the fulcrum of the load.
 - a) Two
 - b) One
 - c) Three
 - d) Four

मराठी रूपांतर

१. खालील पर्यायांचे योग्य उत्तरे लिहा :

१०

- १) गतिमान म्हणजे
अ) गतिमधील बदल ब) प्रवेगातील बदल क) घर्षण ड) यापैकी नाही
- २) एका बिंदूपासून दुसऱ्या बिंदूपर्यंत सरळ रेषेत होणाऱ्या गतीस _____ म्हटले जाते.
अ) गुंता गुंतीची गती ब) सामान्य गती क) कोनीय गती ड) रेषीय गती
- ३) _____ यांनी मानवी शरीरधोरणेचे तीन प्रकारात वर्गीकरण केले आहे.
अ) न्यूटन ब) शेल्डन क) नॅश ड) यापैकी नाही
- ४) न्यूटनचा गतिविषयक पहिला नियम
अ) घर्षणाचा ब) क्रिया व प्रतिक्रिया क) बलाचा ड) जडत्वाचा
- ५) तरफेच्या _____ प्रकारात रटेमध्ये असतो.
अ) तिसरा ब) चौथा क) पहिला ड) दुसरा
- ६) आधाराभोवती होणाऱ्या आणि न वाकनाऱ्या दोड्याला _____ म्हणतात.
अ) बल ब) प्रक्षेपण क) गती ड) तरफ
- ७) न्यूटनच्या गतिविषयक दुसऱ्या नियमास _____ संज्ञा आहे.
अ) आंतरक्रियेचा नियम ब) स्थिरतेचा नियम
क) गतिमानतेचा नियम ड) गुरुत्वाकर्षणाचा नियम
- ८) एका बाजूस टेकूमध्ये बल आणि दुसऱ्या बाजूस भार हा तरफेचा _____ प्रकार आहे.
अ) पहिला ब) दुसरा क) तिसरा ड) चौथा
- ९) खालील नियमांशी जीवयांत्रिकी निश्चित संबंधीत आहे.
अ) मानसशास्त्रीय नियम ब) जैविक नियम
क) यांत्रिक नियम ड) सर्व
- १०) बल, टेकू आणि भार यांच्या स्थानांवरून तरफेचे _____ प्रकार होतात.
अ) दोन ब) एक क) तीन ड) चार

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Semester – III) (New-CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
1) Sports Engineering (Elective)

Day and Date : Tuesday, 6-12-2016
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 60

N.B. : 1) All questions are compulsory.
2) The candidates should read original question in English.

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain mechanical principles in throwing.
 - 2) Explain Newton's laws of motion with examples.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain types of levers in detail.
 - 2) Explain maintenance of out door stadium and sports hostels.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain maintenance of library and academic block.
 - 2) Explain maintenance of drinking water and waste water disposal system.
5. Answer the following question in brief (**any three**) : **15**
- 1) Meaning of sports engineering
 - 2) Sound system
 - 3) Building process
 - 4) Force.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) फेकीच्या खेळातील जीवयांत्रिक तत्वाचा वापर स्पष्ट करा.
 - २) न्यूटनच्या गतीविषयीचे नियम उदाहरणासह स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) तरफेचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.
 - २) आऊटडोर स्टेडीयम व क्रीडा वस्तीगृहचे निगा सविस्तर स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) ग्रंथालय व अध्यापन वर्ग यांची निगा सविस्तर स्पष्ट करा.
 - २) पिण्याच्या पाण्याच्या टाकीचे व वापरून झालेल्या पाण्याचे विस्र्जन सविस्तर यांची निगा स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- १) क्रीडा अभियंत्राचा अर्थ
 - २) ध्वनी प्रवाह
 - ३) इमारत बांधण्याची प्रक्रिया
 - ४) बल.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. – II (Semester – III) (New CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Physical Fitness and Wellness (Elective)

Day and Date : Tuesday, 6-12-2016
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B.** : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Candidates who intend to write their answer in Marathi are advised to read the English paper.**
3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose correct alternatives : **10**
- 1) Test used to measure cardio-respiratory endurance is _____
a) Tread mill test b) Dynamometer c) Tensometer d) Cybex Test
 - 2) Assistent of flexibility is done with the help of _____
a) Dynamometer b) Tensometer c) Goniometer d) Cybex
 - 3) _____ of the following field tests is not used to measure muscular strength.
a) 1 Rm bench press b) 1 Rm leg press
c) 1 Rm squat d) Flexed arm hung
 - 4) Tests like SAT are used to measure _____
a) Aptitude b) Intelligence c) Achievement d) Performance
 - 5) _____ of the following is a test for flexibility and balance.
a) Ruler drop test b) 'T' drill test c) Rest d) Sit and reach test
 - 6) The ability to make successive movements in different directions efficiently and rapidly refer to _____
a) Agility b) Balance c) Co-ordination d) Power
 - 7) _____ nutrients are essential to growth and repair of muscle and other body tissues.
a) Protein b) Minerals c) a) and b) d) Vitamins

- 8) Sugar, Sweets, Bread and Cakes are rich sources of _____
 a) Carbohydrates b) Fats c) Proteins d) Roughage
- 9) Obesity does not cause _____
 a) Infertility b) Cancer c) Diabetes d) Heart disease
- 10) _____ of the following is the not a source of protein.
 a) Eggs b) Meat c) Oil d) Milk

मराठी रूपांतर

1. अचूक पर्याय निवडा :

10

- 1) हृदय श्वसन सहनशक्ती दमदारपणा प्रशिक्षण कसोटी _____ द्वारे मापन केली जाते.
 अ) ट्रेड मिल चाचणी ब) डायनोमो मिटर
 क) टेन्सो मिटर ड) सायबेक्स चाचणी
- 2) लवचिकतेचे मोजमाप _____ नी केले जाते.
 अ) डायनोमोमीटर ब) टेन्सोमिटर क) गोनिओ मिटर ड) सायबेक्सु
- 3) खालीलपैकी _____ ह्या चाचणीतून स्नायुंचा दमदारपणा मोजता येत नाही.
 अ) 1 Rm बेंच प्रेस ब) 1 Rm लेग प्रेस
 क) 1 Rm स्कॉह ड) फ्लेक्झड ऑर्म हॅंग (Flexed arm hung)
- 4) SAT चाचणी द्वारे _____ मापन केले जाते.
 अ) कौशल ब) बुद्धीमत्ता क) यश ड) कामगिरी
- 5) लवचिकता आणि तोलची चाचणी _____ आहे.
 अ) रूलर यांची डॉप चाचणी ब) 'T' ड्रील चाचणी
 क) विश्रांती ड) सिट आणि रिच चाचणी
- 6) सुयोग्य हालचाल व वेगाने दिशाभिमुखता म्हणजे _____
 अ) चपळता ब) तोल क) समन्वय ड) ताकद
- 7) स्नायुंची वाढ, स्नायुंची दुरुस्ती आणि शरीरातील इतर उतीसांठी _____ आहाराची आवश्यकता आहे.
 अ) प्रथिने ब) क्षार क) अ) आणि ब) ड) जिवनसत्त्वे
- 8) साखर, गोडपदार्थ, बेकरी उत्पादनात _____ हे जास्त प्रमाणात असते.
 अ) कार्बाइडके ब) चरबीयुक्त
 क) प्रथिने ड) कोणतेही जाडेभरडे साहित्य
- 9) लठ्ठपणामुळे _____ होत नाही.
 अ) वंध्यत्व ब) कॅन्सर क) डायबेटीस् (मधुमेह) ड) हृदयरोग
- 10) खालीलपैकी पर्यायातून प्रथिने _____ मिळत नाहीत.
 अ) अंडे ब) मास क) तेल ड) दुध

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. – II (Semester – III) (New CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Physical Fitness and Wellness (Elective)

Day and Date : Tuesday, 6-12-2016
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 60

- N.B. :** 1) **All questions are compulsory.**
2) **Candidates who intend to write their answer in Marathi are advised to read the English paper.**

2. Answer the following question (**any one**): **15**
- 1) Define physical fitness ? Explain principle of physical fitness.
 - 2) What is meant by resistance training ? Explain principles of resistance training.
3. Answer the following question (**any one**): **15**
- 1) Give list of physical fitness components and explain in detail any two components.
 - 2) Explain cardio respiratory endurance training in detail.
4. Answer the following question (**any one**): **15**
- 1) Explain in detail weight training principles and concepts.
 - 2) Write note on weight management.
5. Answer the following question in brief (**any three**): **15**
- 1) Types of flexibility exercises
 - 2) Leisure time physical activity
 - 3) Nutrition
 - 4) Food choices.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही **एक**) : **15**
- 1) शारीरिक क्षमतेची व्याख्या लिहा ? शारीरिक क्षमतेची तत्वे सविस्तर स्पष्ट करा.
 - 2) प्रतिकार प्रशिक्षण म्हणजे काय ? प्रतिकार प्रशिक्षणाची तत्वे सविस्तर स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही **एक**) : **15**
- 1) शारीरिक क्षमतेच्या घटकांची यादी करा ? कोणतेही दोन घटकांचे सविस्तर स्पष्टीकरण करा.
 - 2) हृदय श्वसन सहनशक्ती दमदारपणा प्रशिक्षण पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही **एक**) : **15**
- 1) वजन प्रशिक्षणाची तत्वे व संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.
 - 2) वजन व्यवस्थापन यावर सविस्तर टिप द्या.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही **तीन**) : **15**
- 1) लवचिकता व्यायामाचे प्रकार
 - 2) रिकामा वेळ व शारीरिक शिक्षण
 - 3) पोषण
 - 4) अन्ननिवड.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) (Old) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IX)
Psychology of Sports

Day and Date : Tuesday, 29-11-2016

Max. Marks : 50

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Instructions : 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in answer book on page no. 3.

2) **All questions are compulsory.**

3) The candidates who intend to write the answer in **Marathi** are advised to read the original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose correct alternative :

10

- 1) Psychology is a science of
 - a) Human behaviour
 - b) Anatomy study
 - c) Both a and b
 - d) None of these
- 2) According to _____ psychology as the science that studies behaviour and mental process.
 - a) Hatgard
 - b) Woodworth
 - c) Dr. Nash
 - d) None of these
- 3) Motivation is classified into _____ broad categories.
 - a) Three
 - b) Four
 - c) Six
 - d) Two
- 4) _____ motivation satisfying fulfillment of needs felt by the individual.
 - a) Intrinsic
 - b) Extrinsic
 - c) Emotional
 - d) All of these
- 5) Rewards, scholarship comes under
 - a) Motivation
 - b) Emotion
 - c) Anxiety
 - d) All of these
- 6) The response first occurs in the form of _____ and then perception.
 - a) Sensation
 - b) Emotion
 - c) Motivation
 - d) None of these
- 7) Cattl prove his personality definition in _____ year.
 - a) 1960
 - b) 1950
 - c) 1940
 - d) 1930
- 8) The origin word personality in Latin is
 - a) Person
 - b) Perso
 - c) Personal
 - d) Parsona
- 9) _____ involving individual and team are full of stress encounters.
 - a) Sport competition
 - b) Social competition
 - c) Both a and b
 - d) None of these
- 10) _____ is the simplest mental process.
 - a) Sensation
 - b) Perception
 - c) Both a and b
 - d) None of these

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. अचूक पर्याय निवडा :

१०

- 1) मानसशास्त्र हे _____ चे वर्तनाचे शास्त्र आहे.
 अ) मानवी वर्तणुक ब) शरीराचा अभ्यास क) अ आणि ब ड) यापैकी नाही
- 2) _____ च्या मते मानसशास्त्र म्हणजे असे शास्त्र की जे वर्तणूक व मानसीक प्रक्रियेचा अभ्यास करते.
 अ) हतगर्ड ब) वुडवर्थ क) डॉ. नॅश ड) यापैकी नाही
- 3) प्रणेचे व्यापक स्वरूपात _____ स्तरावर वर्गीकृत केले आहे.
 अ) तीन ब) चार क) सहा ड) दोन
- 4) _____ प्रेरणा ही वैयक्तिक गरजांचे समाधान करते.
 अ) आंतरिक ब) बाह्य क) भावनिक ड) वरील सर्व
- 5) बक्षिसे, शिष्यवृत्ती हे _____ अंतर्गत येते.
 अ) प्रेरणा ब) भावना क) चिंता ड) वरील सर्व
- 6) प्रतिक्रिया ही सर्वप्रथम _____ स्वरूपात आढळते आणि त्यानंतर अवबोध होतो.
 अ) संवेदना ब) भावना
 क) प्रेरणा ड) यापैकी नाही
- 7) कॅटल ने त्याच्या व्यक्तीमत्वाची व्याख्या _____ या वर्षी सिद्ध केली.
 अ) 1960 ब) 1950
 क) 1940 ड) 1930
- 8) पर्सनॅलिटी या शब्दाची उत्पत्ती मूळ लॅटीन _____ शब्दापासून साली आहे.
 अ) पर्सन ब) पर्सो
 क) पर्सनल ड) परसोना
- 9) _____ मध्ये व्यक्तीगत आणि संघ हा दबावाचा सामना करतात.
 अ) क्रीडा स्पर्धा ब) सामाजिक स्पर्धा
 क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही
- 10) _____ ही साधी मानसिक प्रक्रिया आहे.
 अ) संवेदना ब) अवबोध
 क) अ आणि ब ड) यापैकी नाही

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) (Old) Examination, 2016

PHYSICAL EDUCATION (Paper – IX)

Psychology of Sports

Day and Date : Tuesday, 29-11-2016

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Marks : 40

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Right side figures indicate the marks.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) Define motivation and explain how motivation is important implementation in sports performance.
 - 2) What is Heredity ? Explain its importance in physical education and sports.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) What do you mean by sports psychology ? Explain factor affecting sports learning and performance.
 - 2) Write meaning of personality. Explain the role of physical activities in the development personality.
4. Answer the following in brief : **8**
- 1) Write about motivation types.
 - 2) Write about success and failure of sports.
5. Answer the following in brief : **12**
- 1) Write about competitive sports and mental health.
 - 2) Retention and forgetting.
 - 3) Effects of sports audience on performance of the sportsmen.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **१०**
- 1) प्रेरणेची व्याख्या लिहा आणि प्रेरणा क्रीडा कार्यमान वाढविण्यासाठी कशी महत्वाची आहे ते स्पष्ट करा.
 - 2) अनुवंश म्हणजे काय ? शारीरिक शिक्षण आणि क्रीडा क्षेत्रातील त्याचे महत्व स्पष्ट करा.

3. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- 1) क्रीडा मानसशास्त्र म्हणजे काय ? अध्ययनावर व क्रीडा कामगिरीवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
 - 2) व्यक्तिमत्त्वाचा अर्थ लिहा. शारीरिक शिक्षणा मुळे व्यक्तिमत्त्वाचा विकास कसा होतो ते लिहा.
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- 1) प्रेरणेचे प्रकार लिहा.
 - 2) खेलातील यश आणि अपयश या बदल लिहा.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- 1) स्पर्धात्मक क्रीडा कार्यक्रम व मानसिक आरोग्य.
 - 2) उजळणी आणि विस्मरण.
 - 3) खेलाडूंच्या कार्यक्षमतेवर प्रेक्षकांचा होणारा परिणाम.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. – II (Semester – III) (Old) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Paper No. – X : Exercise Physiology

Day and Date : Thursday, 1-12-2016

Max. Marks : 50

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

- Instructions :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) The candidate should read original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) The capacity to perform work is known as
a) Work b) Load c) Energy d) None of these
- 2) The volume of air inspired per breath is known as
a) Pressure volume b) Vital volume
c) Tidal volume d) None of these
- 3) Metabolism function is related by _____ body system.
a) Circulatory b) Respiratory c) Muscular d) Digestive
- 4) The exchange of oxygen and carbon dioxide in respiration system occurs in
a) Nose b) Trachea c) Diaphragm d) None of these
- 5) The number of cardiac contractions in one minute is called
a) Heart rate b) Respiratory rate
c) Volume rate d) None of these
- 6) The cover of myofibrils is called
a) Indomicin b) Sarcolemma
c) Connective tissue d) None of these
- 7) To study internal changes in different system of our body after exercises is called
a) Kinesiology b) Anatomy c) Psychology d) Physiology
- 8) _____ is the enzyme in saliva.
a) Ptyalin b) Lipase c) Trypsin d) None of these
- 9) Deep body temperature is normally
a) 80° – 90°F b) 85° – 95°F c) 98° – 99° F d) 86° – 92°F
- 10) Blood pressure is measured through
a) Manometer b) Spirometer
c) Sphygmomanometer d) None of these

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा.

१०

१) काम करण्याची क्षमता म्हणजे

अ) कार्य ब) भार क) उर्जा ड) यापैकी नाही

२) प्रत्येक श्वासाबरोबर हवेचा आवाज होतो त्यास _____ म्हणतात.

अ) प्रेशर व्हॉल्युम ब) व्हायटल व्हॉल्युम
क) टायडल व्हॉल्युम ड) यापैकी नाही

३) चयापचय क्रिया _____ शरीर संस्थेशी निगडीत आहे.

अ) रक्ताभिसरण ब) श्वसन क) स्नायू ड) पचन

४) श्वसन संस्थेमध्ये ऑक्सीजन व कार्बन डाय ऑक्साईड वायूची अदलाबदल _____ याठिकाणी होते.

अ) नाक ब) श्वास नलिका क) श्वासपटल ड) यापैकी नाही

५) एका मिनिटातील कार्डीयाक विरोधाभासाच्या संस्थेला _____ असे म्हणतात.

अ) हृदय वेग ब) श्वसन वेग क) व्हॉल्युम रेट ड) यापैकी नाही

६) मायोफायब्रीलच्या आवरणाला _____ म्हणतात.

अ) इंडोमायसिन ब) सारकोलेमा क) कनेक्टीव्ह टिशू ड) यापैकी नाही

७) व्यायामामुळे आपल्या शरीरातील निरनिराळ्या संस्थामध्ये बदल होतात त्याचा अभास करणाऱ्या शास्त्राला _____ म्हणतात.

अ) किनिशॉलाजी ब) अॅनाटॉमी क) सायकॉलाजी ड) फिजिऑलाजी

८) लाळेमध्ये _____ पाचक रस असती.

अ) टायलीन ब) लायपेज क) ट्रिपसीन ड) यापैकी नाही

९) सर्वसामान्य शरीराचे तापमान _____ असावे.

अ) ८०° – ९०° F ब) ८५° – ९५° F क) ९८° – ९९° F ड) ८६° – ९२° F

१०) रक्तदाब _____ साधनाने मोजतात.

अ) मॅनो मीटर ब) स्पायरोमीटर क) स्फीग्मोमॅनोमीटर ड) यापैकी नाही

M.P.Ed. – II (Semester – III) (Old) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Paper No. – X : Exercise Physiology

Day and Date : Thursday, 1-12-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Marks : 40

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) *The candidate should read original questions in **English**.*

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) Write the effects of exercises on muscular system.
 - 2) Explain in detail the auto regulation of heart during rest and during exercise.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) What is meant by anatomy and physiology and write the importance of exercises in physiology.
 - 2) Explain the mechanism of breathing.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- 1) Write note on warming up.
 - 2) Explain the oxygen debt.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- 1) Explain the temperature regulation.
 - 2) Write on effect of cold on exercise.
 - 3) Write note on effect of exercise on digestive system.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०
- १) व्यायामाचा स्नायू संस्थेवर होणारा परीणाम लिहा.
- २) विश्रांतीच्या वेळी व व्यायामाच्या वेळी हृदय गतीचे स्वयंनियंत्रण कसे होते त्याचे वर्णन करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०
- १) शरीरशास्त्र व शरीर क्रियाशास्त्राचा अर्थ सांगून व्यायामाचे शरीर क्रियाशास्त्रातील महत्त्व लिहा.
- २) श्वसन तंत्र स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) उत्तेजक व्यायाम टिपा लिहा.
- २) प्राण वायूचे स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. १२
- १) उष्णता नियंत्रण प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- २) थंड वातावरणाचा व्यायामावर होणारा परीणाम लिहा.
- ३) व्यायामाचा पचनसंस्थेवर होणारा परीणाम टिपा लिहा.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) (Old) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XI)
Research Process in Physical Education

Day and Date : Saturday, 3-12-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B. :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) The candidate who intend to write the answer in **Marathi** are advised to **read the original questions in English.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives :

10

- i) Primary and secondary data both are generally used in
 - a) Survey method
 - b) Historical method
 - c) Experimental method
 - d) School survey
- ii) The main aim of Research is
 - a) Acquiring the knowledge
 - b) Extending the knowledge
 - c) Analyse the fact and establish their relations
 - d) Classify the knowledge
- iii) In survey research the number of sampling should be _____ % out of total population.
 - a) 5%
 - b) 10%
 - c) 20%
 - d) 100%
- iv) The Pioneer of Action Research is
 - a) Buch
 - b) Dave
 - c) Best
 - d) Corey
- v) A good or adequate hypothesis should be
 - a) Limited in scope
 - b) Not be a bulky
 - c) Be consistent with knowledge
 - d) Have all these characteristics
- vi) _____ the following is not the components of Research Data.
 - a) Sample of the study
 - b) Tool of the data collection
 - c) Research method
 - d) Report writing
- vii) _____ of the following is not component of research design proposal.
 - a) Hypothesis
 - b) Data collection
 - c) Samples
 - d) Method of data analysis
- viii) _____ sources of data are not direct evidence but situational evidence in Historical research.
 - a) Secondary
 - b) Primary
 - c) 'a' and 'b'
 - d) None of these
- ix) _____ is a not the tool of data collection.
 - a) Questionnaire
 - b) Observation
 - c) Interview
 - d) Hypothesis

P.T.O.

- x) Random sample _____
 a) Is one that can be selected only by using only Random Numbers table
 b) It is one which each number of the population has equal chance of being chosen
 c) Must be large in size
 d) All of these

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- i) प्राथमिक व दुय्यम-या दोन्ही स्रोतांचा सामान्यपणे उपयोग कोणत्या संशोधनपद्धतीत होतो ?
 अ) सर्वेक्षण ब) ऐतिहासिक क) प्रायोगिक ड) शालेय-सर्वेक्षण
- ii) संशोधनाचा प्रमुख हतु हा
 अ) नवीन ज्ञान प्राप्त करणे ब) ज्ञानक्षेपाचे विस्तारीकरण
 क) घटनांचे विश्लेषण करून त्यातील संबंध प्रस्थापीक करणे ड) ज्ञानचे वर्गीकरण करणे
- iii) सर्वेक्षण पद्धतीत-सॅम्पल संख्या _____ प्रतिशत असावी.
 अ) 5% ब) 10% क) 20% ड) 100%
- iv) कृती संशोधनाचा उद्गाता _____ आहे.
 अ) बुच ब) दवे क) बेस्ट ड) कोरी
- v) योग्य परिकल्पना _____ असावी.
 अ) व्याप्ती मर्यादित ब) बल्की नसावी क) ज्ञानाशी निगडित ड) हे तीन्ही वैशिष्ट्ये असलेली
- vi) _____ हे संशोधन सामुग्रीचा घटक नाही.
 अ) अभ्यासाचा नमुना ब) साधन सामुग्री निवड साधने
 क) संशोधन पद्धती ड) अहवाल तयार करणे
- vii) _____ हे संशोधन आराखडा घटक नाही.
 अ) परिकल्पना ब) साधन सामुग्री क) नमुना ड) साधन सामुग्री विश्लेषण पद्धती
- viii) _____ प्रकारची माहिती (डेटा) प्रत्यक्ष पुरावा नसतो परंतु परिस्थितिजन्य पुरावा नसतो परंतु ऐतिहासिक आधार पुरावा असतो.
 अ) दुय्यम ब) प्राथमिक क) 'अ' व 'ब' ड) यापैकी नाही
- ix) _____ हे साधन सामुग्री चे साधन (टूल) नाही.
 अ) प्रश्नावली ब) निरीक्षण क) मुलाखात ड) परिकल्पना
- x) यादृच्छिक नमुना हे _____
 अ) यादृच्छिक नमुना हे टेबल मधून वापरलेले आकडे होय
 ब) हे असे आकडे की प्रत्येक आकडे एकूण संख्ये मधून सारखी संधी येइल असे आकडे
 क) मोठ्या संख्येनी असावी
 ड) यापैकी सर्व

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) (Old) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XI)
Research Process in Physical Education

Day and Date : Saturday, 3-12-2016

Marks : 40

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

N.B. : 1) **All questions are compulsory.**

2) **The candidates who intend to write the answer in Marathi are advised to read the original questions in English.**

2. Answer **any one** of the following : **10**
- Explain the meaning of research and its scope in the field of Phy. Edu. and sports.
 - How will you select the research problem ? And write the criteria of selecting the research problem.
3. Answer **any one** of the following : **10**
- What is the need and importance of the reviewing the related literature ?
 - What is meant by Hypothesis ? How will you formulate the hypothesis for your own research ?
4. Answer the following questions in brief : **8**
- Experimental research
 - Sampling.
5. Write the brief notes on the following : **12**
- Research proposal
 - Applied research
 - Operational definitions of technical terms.

मराठी रूपांतर

2. खालीलपैकी कोणत्याही **एका** प्रश्नाचे उत्तरे लिहा : **10**
- संशोधन संकल्पनेचा अर्थ स्पष्ट करून शारीरिक, शिक्षण व खेळातील त्याची व्याप्ती स्पष्ट करा.
 - तुम्ही तुमची संशोधन समस्या कशी निवडाल ? संशोधन समस्या निवडीचे निकष लिहा.

3. खालीलपैकी कोणत्याही एकाचे उत्तर लिहा : 10
- i) संदर्भिय साहित्याची आवश्यकता व महत्त्व काय ?
- ii) परिकल्पना म्हणजे काय ? तुम्ही तुमच्या संशोधनाची परिकल्पना कशी कराल ?
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तर लिहा : 8
- i) प्रायोगिक संशोधन
- ii) सॅम्पलिंग.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात टीपा लिहा : 12
- i) संशोधन आराखडा
- ii) उपयोजित संशोधन
- iii) तांत्रिक शब्दाची व्याख्या.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Semester – III) (Old) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Paper – XII : Information Technology

Day and Date : Tuesday, 6-12-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B. :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All** questions are **compulsory**.
3) The candidates should read the original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer.

10

- i) Internet is _____ type of Network.
a) WAN b) CAN c) MAN d) LAN
- ii) For creating graphs _____ software is useful.
a) MS-Excel b) MS-Word
c) MS-Powerpoint d) Paint brush
- iii) Laser printer is _____ device.
a) Input b) Output c) Storage d) None of these
- iv) The first page of any website is called
a) Head page b) Web page c) Home page d) Main page
- v) 1 GB =
a) 1024 bytes b) 1024 kilobytes
c) 1024 megabytes d) 1024 tetrabytes
- vi) MICR is _____ device.
a) Output b) Input c) Audio d) Storage
- vii) In e-mail CC stands for
a) Copy Cause b) Copy Case c) Courtesy Case d) Courtesy Copy
- viii) _____ is called as the father of modern digital computer.
a) Ada Byron b) Pascal c) Holrith d) Babbage
- ix) Types of scanners is
a) four b) three c) two d) five
- x) Keyboard is _____ device.
a) Input b) Output c) Audio d) None of these

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

10

- i) इंटरनेट हे _____ प्रकारचे नेटवर्क आहे.
 अ) व्हॅन ब) कॅन क) मॅन ड) लॅन
- ii) आलेखांच्या निर्मितीसाठी _____ सॉफ्टवेअर उपयुक्त आहे.
 अ) एम. एस. एक्सेल ब) एम.एस. वर्ड
 क) एम.एस. पॉवरपॉइंट ड) पेंट ब्रश
- iii) लेसर प्रिंटर हे _____ साधन आहे.
 अ) अंतर्गमन ब) बहिर्गमन क) साठवणुकीचे ड) यापैकी नाही
- iv) कोणत्याही वेबसाईटच्या पहिल्या पानाला _____ म्हणतात.
 अ) हेड पेज ब) वेब पेज क) होम पेज ड) मेन पेज
- v) 1 GB =
 अ) 1024 बाईट्स ब) 1024 कीलोबाईट्स
 क) 1024 मेगाबाईट्स ड) 1024 टेराबाईट्स
- vi) एम.आय.सी.आर. हे _____ साधन आहे.
 अ) बहिर्गमन ब) अंतर्गमन क) ध्वनिचे ड) साठवणुकीचे
- vii) ई-मेल मध्ये CC चा अर्थ _____ आहे.
 अ) कॉपी कॉज ब) कॉपी केस क) कर्टसी केस ड) कर्टसी कॉपी
- viii) आधुनिक डिजीटल संगणकाचा जनक _____ ला म्हणतात.
 अ) अँडा बॅरॉन ब) पास्कल क) होलरिथ ड) बॅबेज
- ix) स्कॅनरचे _____ प्रकार आहेत.
 अ) चार ब) तीन क) दोन ड) पाच
- x) किबोर्ड हे _____ साधन आहे.
 अ) अंतर्गमन ब) बहिर्गमन क) ध्वनिचे ड) यापैकी नाही

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Semester – III) (Old) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Paper – XII : Information Technology

Day and Date : Tuesday, 6-12-2016

Marks : 40

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

N.B. : 1) All questions are compulsory.

2) The candidates should read the original questions in English.

2. Answer the following questions (**any one**). **10**
- i) Explain the use and importance of information technology in research.
 - ii) Explain various input devices in computer.
3. Answer the following questions (**any one**). **10**
- i) Explain the features of MS-Word.
 - ii) Explain various output devices in computer.
4. Answer the following questions in brief. **8**
- i) Step of e-mail.
 - ii) Computer care.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- i) Types of network.
 - ii) Explain the usefulness of MS-Powerpoint in physical education.
 - iii) Use of internet in education.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- i) माहिती तंत्रज्ञानाची संशोधनात उपयोग व महत्व स्पष्ट करा.
 - ii) संगणकाची विविध अंतर्गमन (input) साधने स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- i) एम. एस. वर्ड ची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 - ii) संगणकाची विविध बहिर्गमन (output) साधने स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : **8**
- i) ई-मेल करण्याचे टप्पे.
 - ii) संगणकाची निगा.
5. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : **12**
- i) नेटवर्कचे प्रकार.
 - ii) शारीरिक शिक्षणात एम.एस. पॉवर पॉईंटची उपयुक्तता स्पष्ट करा.
 - iii) शिक्षणात इंटरनेटची उपयुक्तता.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Sociology of Sports (Paper – XIII)

Day and Date : Wednesday, 30-11-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions:**
- 1) **All questions are compulsory.**
 - 2) **The candidate should read the original questions in English.**
 - 3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives : 10
- 1) Sociology is scientific study of
a) Culture b) Sports c) Society d) Environment
 - 2) Co-operation thinking process is not found in _____ group.
a) Parasitical group b) Communistical c) Social d) Mutual
 - 3) Kabaddi team is example of _____ group.
a) Primary b) Secondary c) Formal d) Informal
 - 4) Essay of phy. education is written by
a) Montessori b) Herbert Spencer c) Lamark d) Frobel
 - 5) _____ explain reaction of group dynamics with sociometric technique.
a) J.L. Morine b) Cart Lawin c) Bard d) Macdugal
 - 6) _____ is not normal attitude of human being.
a) Sympathy b) Intimation c) Follow up d) Maturity
 - 7) _____ is real school of social life.
a) School b) Group c) Parents d) Family
 - 8) _____ Father of Sociology.
a) Marshall Jones b) Gensberg c) Auguste Kant d) Jorgepen
 - 9) The feeling of _____ found in activities called play.
a) Joy and satisfactions b) Success
c) Failure d) Disappoint
 - 10) _____ is the study of origin develop organization and role of sports in human sociology.
a) Sociology b) Sports sociology c) Anatomy d) Psychology

मराठी रूपांतर

1. अचुक पर्याय निवडा :

10

- 1) _____ शास्त्रीय अभ्यास समाजशास्त्रात केला जातो.
 अ) संस्कृती ब) खेळ क) समाज ड) वातावरण
- 2) सहकार्यात्मक विचार प्रक्रिया _____ समूहामध्ये आडळून येत नाही.
 अ) परोपजीवी ब) सन्निध्यनिर्मित क) सामाजिक ड) परस्परावलंबित
- 3) कबड्डी संघ _____ समूहाचे उदाहरण आहे.
 अ) प्राथमिक ब) द्वितीय क) औपचारीक ड) अनौपचारीक
- 4) शारीरिक शिक्षण हा निबंध _____ ने लिहला आहे.
 अ) मॉट्सरी ब) हर्बर्टस्पेन्सर क) लॅमार्क ड) फ्रोबेल
- 5) _____ यांनी समाजमिती तंत्राचा वापर करून समूहगतीशीलता स्पष्ट केली.
 अ) जे.एल. मोरेन ब) कर्टलेविन क) बर्ड ड) मॅकड्युगळ
- 6) _____ ही मानव प्राण्यांची सामान्य प्रवृत्ती नाही.
 अ) सहानुभूती ब) सूचना क) अनुकरण ड) पक्वता
- 7) सामाजिक जीवनाची शाश्वत पाठशाला _____ आहे.
 अ) शाला ब) समूह क) मातापिता ड) कुटुंब
- 8) _____ समाजशास्त्राचा जनक म्हणून ओळखतात.
 अ) मार्शल जोन्स ब) जिन्सबर्ग क) ऑगस्ट काँत ड) जॉर्जपेन
- 9) खेळ या क्रीडा कृतीत _____ ची भावना असते.
 अ) आनंद व समाधान ब) यश क) अपयश ड) निराशा
- 10) मानवी समाजात खेळाची भूमिका व नियोजनाच्या विकासाच्या मूळाचा अभ्यास _____ विषयात केला जातो.
 अ) समाजशास्त्र ब) क्रीडासमाजशास्त्र
 क) शरीरशास्त्र ड) मानसशास्त्र

Seat
No.

--

M.P.Ed. (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Sociology of Sports (Paper – XIII)

Day and Date : Wednesday, 30-11-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Marks : 40

Instructions: 1) *All questions are compulsory.*
2) *The candidate should read the original questions in English.*

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) Explain the status of women player in our society and participation patterns among them.
 - 2) Explain the effect of commercialization of sports in detail.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) Explain the political consequences of international sports events.
 - 2) Explain in detail about sports and culture.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- 1) Write role of physical education and sports in social development.
 - 2) Write about democratization in sports.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- 1) Write about work, free time and physical education and sports.
 - 2) Write about group dynamics.
 - 3) Write about the social organisation group.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- 1) स्त्री खेळाडूचे समाजातील स्थान स्पष्ट करा आणि त्याचे क्रीडेतील सहभागाचे प्रमाण स्पष्ट करा.
 - 2) खेळाचे व्यवसायीकरणाचा परिणाम या बदल सविस्तर स्पष्टीकरण करा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- 1) अंतरराष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धांचे राजकीय परिणाम स्पष्ट करा.
 - 2) क्रीडा व संस्कृती या बदल सविस्तर लिहा.

4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : **8**
- 1) शारीरिक शिक्षण, क्रीडा यांनी सामाजिक विकासासाठी केलेल्या योगदान विषयी लिहा.
 - 2) खेळातील लोकशाहीकरण या बदल लिहा.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. **12**
- 1) काम व्यतिरिक्त रिकामावेळ आणि शारीरिक शिक्षण व खेळ या बदल लिहा.
 - 2) समूह गतिशिलता या बदल लिहा.
 - 3) सामाजिक संघटना या बदल लिहा.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. – II (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Paper No. XIV : Health Education

Day and Date : Friday, 2-12-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B. :** i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
ii) **All questions are compulsory.**
iii) The candidates should read the original question in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer :

10

- i) Polluted water causes _____ disease.
a) AIDS b) Typhoid c) T.B. d) Cholera
- ii) HIV virus causes
a) Malaria b) Typhoid c) AIDS d) Swine Flue
- iii) Excessive proportion of sugar in blood and it comes through urine is called
a) Hepatitis – A b) Typhoid c) Heart disease d) Diabetes
- iv) _____ factors influencing on health.
a) Life style b) Heredity c) Health service d) All of these
- v) _____ disease is caused by biting mosquitoes.
a) T. B. b) Malaria c) Diabetes d) AIDS
- vi) _____ is the source of sewage.
a) Hospitals b) Industries c) Houses d) Above all
- vii) The prescription for diabetes is
a) Insulin b) Penicillin c) Vitamin – C d) All above
- viii) 'AIDS day' is celebrated on _____ day.
a) 1 December b) 1 November c) 1 February d) 1 April
- ix) Milk is a good source of
a) Vitamin – A b) Vitamin – D c) Calcium d) All above
- x) Necessary basic conditions for good health include
a) Exercise and rest b) Personal and domestic hygiene
c) Proper diet d) All the above

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

10

- i) प्रदूषित पाण्यामुळे _____ रोग होतो.
 अ) एडस् ब) टायफॉईड क) क्षयरोग ड) पटकी
- ii) एच. आय. व्ही. विषाणुमुळे _____ होतो.
 अ) हिवताप ब) टायफॉईड क) एडस् ड) स्वाइन फ्लू
- iii) रक्तात साखरेचे प्रमाण वाढून ते लघवीद्वाराबाहेर पडण्याच्या रोगाला _____ म्हणतात.
 अ) हेपेटिटिस-ए ब) टायफॉईड क) हृदयरोग ड) मधुमेह
- iv) _____ घटक आरोग्यावर परिणाम करणारा आहे.
 अ) जीवनशैली ब) अनुवंशिकता क) आरोग्य सेवा ड) वरील सर्व
- v) _____ हा रोग डासांच्या चावण्याने होतो.
 अ) टी. बी. ब) हिवताप क) मधुमेह ड) एडस्
- vi) _____ हा कचरा निर्मितीचा मार्ग आहे.
 अ) दवाखाने ब) कारखाने क) घरे ड) वरील सर्व
- vii) मधुमेहावरील औषध _____ आहे.
 अ) इन्स्युलिन ब) पेनिसिलीन क) व्हिटमिन-सी ड) वरील सर्व
- viii) 'एडस् दिन' _____ दिवशी साजरा केला जातो.
 अ) 1 डिसेंबर ब) 1 नोव्हेंबर क) 1 फेब्रुवारी ड) 1 एप्रिल
- ix) दूध हे _____ याचे उत्तम स्रोत आहे.
 अ) व्हिटमिन-ए ब) व्हिटमिन-डी क) कॅल्शियम ड) वरील सर्व
- x) चांगल्या आरोग्यासाठी आवश्यक मुलभूत बाबीमध्ये _____ चा समावेश होतो.
 अ) व्यायाम आणि विश्रांती ब) वैयक्तिक आणि कौटुंबिक स्वास्थ्य
 क) योग्य आहार ड) वरील सर्व

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. – II (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Paper No. XIV : Health Education

Day and Date : Friday, 2-12-2016

Marks : 40

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

N.B. : i) **All questions are compulsory.**
ii) **The candidates should read the original question in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
 - i) Duties of Government in 'National Family Welfare Programme', explain.
 - ii) Explain the symptoms and prevention of Malaria.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
 - i) The role of nutritional diet for sports performance.
 - ii) Explain the importance of medical examination in 'school health programme'.
4. Answer the following questions in brief : **8**
 - i) Prevention of diabetes
 - ii) Causes of AIDS.
5. Answer the following questions in brief : **12**
 - i) Drugs and threats of smoking
 - ii) Mental and emotional health
 - iii) Health problems in India.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही **एक**) : **10**
 - i) 'राष्ट्रीय कुटुंब कल्याण कार्यक्रमात' सरकारची कर्तव्ये स्पष्ट करा.
 - ii) हिवतापाची लक्षणे व त्यावरील प्रतिबंधात्मक उपाय कोणते स्पष्ट करा.

3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : 10
- i) क्रीडा प्राविण्यामध्ये सकस आहाराची भूमिका कोणती ते लिहा.
 - ii) 'शालेय आरोग्य कार्यक्रम' यात वैद्यकीय तपासणीचे महत्त्व काय स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : 8
- i) मधुमेहाचे प्रतिबंधात्मक उपाय
 - ii) एडस्ची कारणे.
5. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : 12
- i) मादकद्रव्य आणि धुम्रपानाचे धोके
 - ii) मानसिक आणि भावनिक आरोग्य
 - iii) भारतातील आरोग्य समस्या.
-

SLR-DB – 21

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. II (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XV)
Sports Medicine and Physiotherapy

Day and Date : Monday, 5-12-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B. :**
- 1) Q.No. 1 shall be collected within **first fifteen** minutes. Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
 - 2) **All questions are compulsory.**
 - 3) Candidate who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the **English** question also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer :

10

- Sports Medicine book is written by
 - Dr. M. Robison
 - Dr. P.K. Pandey
 - Dr. A. K.Uppal
 - Dr. V.S.S.M. Rao
- Dislocation injury is occur in
 - Muscle
 - Joint
 - Brain
 - Chest
- One of the type of fracture is
 - Compound
 - Strain
 - Shock
 - Sprain
- Eight figure bandage is used for
 - Poisoning
 - Sprain
 - Massage
 - Shock
- Ligament injury is called
 - Strain
 - Fracture
 - Dislocation
 - Sprain
- One of the electro therapy is
 - Massage
 - Bandage
 - Doping
 - Ultrasonic
- Kneeding technique is related to
 - Massage
 - Bandage
 - Ice
 - Strain
- One of the nutritional food is
 - Coffee
 - Protien
 - Ice
 - Sodium

P.T.O.

- ix) Carbohydrate is contain more in
 a) Wheat b) Juice c) Rice d) Fat
- x) Hot and cold application is related to
 a) Hydro therapy b) Massage c) Fracture d) Electro therapy

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

10

- १) क्रिडा वैद्यक शास्त्र हे पुस्तक _____ लिहले.
 अ) डॉ. एम. रॉबिसन ब) डॉ. पी. के. पांडे
 क) डॉ. ए. के. उप्पल ड) डॉ. व्ही. एस. एस. एम. राव
- २) सांधा निखळणे ही दुखापत _____ मध्ये दिसुन येते.
 अ) स्नायु ब) सांधा क) मेंदु ड) छाती
- ३) अस्थिभंगाच्या _____ हा एक प्रकार आहे.
 अ) गुंतागुंतीचा ब) स्ट्रेन क) शॉक ड) स्प्रेन
- ४) ऐट फिगर बॅन्डेज (आठ आकड्याप्रमाणे बॅन्डेज) _____ ला वापरतात.
 अ) विजबाधा ब) स्प्रेन क) मसाज ड) शॉक
- ५) लिंगामेन्ट दुखापतीला _____ म्हणतात.
 अ) स्ट्रेन ब) अस्थिभंग क) निखळणे ड) स्प्रेन
- ६) _____ ही एक प्रकारची विद्युत उपचार पद्धती आहे.
 अ) मसाज ब) बॅन्डेज क) डोपींग ड) अल्ट्रासोनिक
- ७) निर्डिंग तंत्र _____ शी निगडीत आहे.
 अ) मसाज ब) बॅन्डेज क) बर्फ ड) स्ट्रेन
- ८) _____ हे एक योजक अन्नघटक आहे.
 अ) कॉफी ब) प्रोटिन क) बर्फ ड) सोडियम
- ९) कार्बोदकाचे प्रमाण _____ मध्ये जास्त दिसुन येते.
 अ) गहु ब) ज्युस क) भात ड) चरबी
- १०) गरम व थंड उपचार पद्धती _____ निगडीत आहे.
 अ) हायड्रो थेरपी ब) मसाज क) अस्थिभंग ड) इलेक्ट्रो थेरपी

Seat No.	
---------------------	--

**M.P.Ed. II (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XV)
Sports Medicine and Physiotherapy**

Day and Date : Monday, 5-12-2016

Marks : 40

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

2. Answer the following question (**any one**). **10**
- 1) Define sports medicine and explain its need for Physical Education teacher and coach.
 - 2) Explain elements of food and give diet for shotputter.
3. Answer the following question (**any one**). **10**
- 1) Explain the methods of doping.
 - 2) List the type of sports injuries and give treatment for sprain.
4. Answer the following questions in brief. **8**
- 1) Types of fracture.
 - 2) Effect of massage on muscular system.
5. Answer the following question in brief. **12**
- 1) Infrared lamp.
 - 2) Artificial respiration.
 - 3) Short wave diathermy.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक). **10**
- १) क्रीडा वैद्यक शास्त्राची व्याख्या लिहा. शारीरिक शिक्षण शिक्षकाला क्रीडा वैद्यक गरज काय ते स्पष्ट करा.
- २) अन्नाचे विविध घटकांची यादी स्पष्ट करा. गोळाफेक खेळाडुसाठी आहाराबद्दल लिहा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक). **10**
- १) डोर्पीगाच्या पद्धती स्पष्ट करा.
- २) क्रीडा दुखापतीच्या प्रकाराच्या यादी करा. स्प्रेन वर उपचार पद्धती सुचक किंवा लिहा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. **8**
- १) अस्थिभंगाचे प्रकार लिहा.
- २) स्नायु संस्थेवर मसाजचा परिणाम लिहा.
५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. **12**
- १) इंफ्रारेड लॅम्प.
- २) कृत्रीम श्वासोच्छ्वास.
- ३) शॉर्ट वेव्ह डयाथर्मी.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. – II (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Yoga (Paper – XVI)

Day and Date : Wednesday, 7-12-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Max. Marks : 50

- N. B. :** i) **All questions are compulsory.**
ii) **The candidates should read the original questions in English.**
iii) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer :

10

- I) The Sanskrit word 'Yoga' is made from _____
a) Yuja b) Moksha c) Karmasu d) None of these
- II) Lord Shri Krishna said _____ to Arjun on the battle ground.
a) Hatyog b) Karmayog c) Japayog d) None of these
- III) The Shudhikriya is related to _____
a) Yam b) Asana c) Pratyahar d) Tratak
- IV) In _____ Swami Kaivalyanand established the Kaivalyadham.
a) 1924 b) 1948 c) 1947 d) 1934
- V) Type of Shudhikriya is _____
a) Vamandhouthi b) Dandhouthi
c) Vastradhouthi d) Above all
- VI) Concentrate on particular thing for particular period is called _____
a) Samadhi b) Dhayan c) Dharna d) None of these
- VII) Pranayam includes _____ aspects.
a) Purak b) Kumbhak c) Rechak d) Above all
- VIII) _____ is the aspect of body in Ashtangyog.
a) Samadhi b) Dharna c) Pranayam d) None of these
- IX) The external and internal connective link in yoga is called _____
a) Pratyahar b) Pranayam c) Asana d) None of these
- X) _____ interpreted yoga means samadhi.
a) Ayyangar b) Maharshi Vyas
c) Shankaracharya d) Patanjali

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- I) 'योग' हा संस्कृत शब्द _____ या धातूपासून बनला आहे.
 अ) युज ब) मोक्ष क) कर्मसु ड) यापैकी नाही
- II) श्री कृष्णाने अर्जुनास रणभूमीवर _____ सांगितला होता.
 अ) हठयोग ब) कर्मयोग क) जपयोग ड) यापैकी नाही
- III) शुद्धीक्रिया _____ शी संबंधित आहे.
 अ) यम ब) आसन क) प्रत्याहार ड) त्राटक
- IV) _____ साली स्वामी कैवल्यानंद यांनी कैवल्यधाम स्थापन केले.
 अ) १९२४ ब) १९४८ क) १९४७ ड) १९३४
- V) शुद्धीक्रिया प्रकार _____
 अ) वमनधौती ब) दंडधौती क) वस्त्रधौती ड) वरील सर्व
- VI) एखाद्या गोष्टीवर काही वेळ चित्त एकाग्र करणे म्हणजे _____
 अ) समाधी ब) ध्यान क) धारणा ड) यापैकी नाही
- VII) प्राणायामामध्ये _____ अंगाचा समावेश होतो.
 अ) पूरक ब) कुंभक क) रेचक ड) वरील सर्व
- VIII) अष्टांग योगातील _____ हे शरीरासंबंधीचे अंग आहे.
 अ) समाधि ब) धारणा क) प्राणायाम ड) यापैकी नाही
- IX) योगात बहिरंग व अंतरंग यांना जोडणारा दुवा _____
 अ) प्रत्याहार ब) प्राणायाम क) आसन ड) यापैकी नाही
- X) _____ यांनी योगा म्हणजे समाधि असा अर्थ सांगितला आहे.
 अ) अय्यंगार ब) महर्षीव्यास क) शंकराचार्य ड) पतंजली

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. – II (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Yoga (Paper – XVI)

Day and Date : Wednesday, 7-12-2016

Marks : 40

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

N. B. : i) **All questions are compulsory.**

ii) **The candidates should read the original questions in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- I) Which are the different school of yoga ? Explain 'Ashtanga Yog'.
- II) What is meant by Pranayam ? Give the list of Pranayam and explain any two of them.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- I) Describe the physiological significance of Bandh and Mudras.
- II) What is meant by Asanas ? State the various types of asanas.
4. Answer the following question in brief : **8**
- I) Yoga and flexibility
- II) Yogic diet.
5. Answer the following question in brief : **12**
- I) Yoga for all
- II) Yoga and sports
- III) Yoga competition.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०
- I) योगाचे विविध संप्रदाय (पंथ) कोणते ? अष्टांग योग स्पष्ट करा.
- II) प्राणायाम म्हणजे काय ? प्राणायामाची यादी देवून त्यापैकी दोनचे स्पष्टीकरण द्या.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०
- I) बंध आणि मुद्रांचे शरीर वैज्ञानिक महत्त्व विषद करा.
- II) आसन म्हणजे काय ते सांगून आसनांचे प्रकार सांगा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- I) योगा आणि लवचिकता
- II) योगिक आहार.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- I) सर्वासाठी योगा
- II) योगा आणि खेळ (क्रिडा)
- III) योगा स्पर्धा.
-